

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6822200571
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6822200571.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Ľubomíra Šablu a JUDr. Renáty Deákovej ako členov senátu, v spore žalobcu Trnavská univerzita v Trnave, so sídlom Hornopotočná 23, 918 43 Trnava, IČO: 31 825 249, proti žalovanej S. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. 8, XXX XX O., zastúpenej advokátom Mgr. Martinom Jankovičom, so sídlom Železničná 257/19, o zaplatenie 600,- € s príslušenstvom o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Revúca č. k. 4C/16/2022-63 z 31. októbra 2022, takto

rozhodol:

I. Odvolanie žalovanej proti výroku I. o zastavení konania, proti výroku III. o vrátení súdneho poplatku žalobcovi a proti výroku IV. o uložení povinnosti Slovenskej pošte, a. s. vrátiť žalobcovi súdny poplatok, odmieta.

II. Uznesenie súdu prvej inštancie v II. výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobcovi náhradu trov konania nepriznal mení tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

III. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Konanie o zaplatenie sumy 600,- € spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 01.10.2021 do zaplatenia súd prvej inštancie pre späťvzatie žaloby podľa § 145 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) zastavil (I. výrok) bez súhlasu žalovanej, ktorý potrebný nebol (§ 146 ods. 1 C. s. p.), II. výrokom žalobcovi náhradu trov konania (voči žalovanej) nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 C. s. p., za ktoré považoval, že žalobca inicioval voči žalovanej konanie pre nárok, ktorý mu už bol priznaný právoplatným a vykonateľným rozhodnutím správneho charakteru (exekučný titul), ktoré tvorilo prekážku veci rozhodnutej pre pokračovanie v tomto súdnom konaní. Aj keď žalovaná v priebehu konania dobrovoľne splnila povinnosť, ktorá jej mala byť uložená v tomto súdnom konaní, čo viedlo žalobcu k späťvzatiu žaloby a podľa § 256 ods. 1 C. s. p. vznikla žalovanej povinnosť zaplatiť náhradu trov konania protistrane, za súladné s dobrými mravmi považoval súd prvej inštancie nepriznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanej. O vrátení časti súdneho poplatku výrokmi III. a IV. bolo rozhodnuté podľa § 11 a § 13 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

2. Žalovaná v odvolaní proti tomuto uzneseniu namietala nedostatok právomoci civilného súdu prejednať a rozhodnúť túto vec (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a/ C. s. p.) z dôvodu, že na zaplatenie sumy 600,- € titulom platby školného za akademický rok 2021/2022 na štúdium u žalobcu už bola žalovaná zaviazaná rozhodnutím žalobcu zo 14.09.2021 sp. zn. NDŠ-LVM/21-Bc. Povinnosti uložené individuálnym správnym aktom žalobcu boli vynutiteľné, žalobca mal k dispozícii exekučný titul, čo konajúcejmu súdu, ktorý mal podľa § 161 ods. 1 C. s. p. ex offa skúmať splnenie procesných podmienok,

za ktorých môže konať, bránilo v prejednaní a rozhodnutí tejto veci. Konanie uskutočnené súdom prvej inštancie je postihnuté vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ Civilného sporového poriadku), keď napriek prekážke res iudicata, ktorú tvorilo právoplatné a vykonateľné rozhodnutie žalobcu správneho charakteru, vec totožného predmetu a účastníkov opätovne prejednal. Súd prvej inštancie v bode 11 odôvodnenia uznal, že žalobca inicioval voči žalovanej konanie pre nárok, ktorý mu už bol priznaný právoplatným a vykonateľným rozhodnutím, teda sa stotožnil s procesnou obranou žalovanej uvádzanou v odpore proti platobnému rozkazu. Žalovaná vznášala námietky, ktoré mal súd skúmať ex offo z dôvodu, že sa týkali tzv. neodstrániteľných podmienok konania, pri zistení ktorých musí súd konanie zastaviť. Súd prvej inštancie postupoval správne, ak konanie v poradí prvým výrokom svojho uznesenia zastavil, avšak pre takýto svoj postup (správny výrok) použil nesprávne ustanovenia inak správne aplikovaného procesného predpisu. V odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je žiadna zmienka o aplikácii § 161 ods. 1, ods. 2 C. s. p. ohľadne skúmania procesných podmienok. Súd prvej inštancie tak zároveň vec nesprávne právne posúdil (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.).

2.1 Na prvý výrok nadviazal súd prvej inštancie aj druhý výrok, ktorým žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Žalovaná nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že zavinila zastavenie konania a vznikla jej povinnosť podľa § 256 ods. 1 C. s. p. zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania. Súd prvej inštancie použil na rozhodnutie o trovách konania správne ustanovenie zákona § 256 ods. 1 C. s. p., ktoré ale nesprávne vyložil. Nesprávnemu právnemu posúdeniu veci v časti rozhodovania o trovách konania predchádzali nesprávne skutkové zistenia (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ C. s. p.). Za nesprávne skutkové zistenia žalovaná označuje, že na podklade podanej žaloby v priebehu konania splnila dobrovoľne povinnosť, ktorá jej mala byť uložená rozhodnutím súdu v tejto veci. Pravdou je, že žalovaná v priebehu tohto konania uhradila žalobcovi sumu 600,- € titulom školného, neuhradila však žalobcom uplatnené príslušenstvo pohľadávky a trovy konania a tento úkon realizovala žalobkyňa na základe rozhodnutia žalobcu zo 14.09.2021 sp. zn. NDŠ-LVM/21-Bc. v snahe vyhnúť sa exekúcii, ako to správne uviedol súd prvej inštancie, preto žalovaná nemôže niesť procesnú zodpovednosť za zastavenie konania a nemohla jej vzniknúť podľa § 256 ods. 1 C. s. p. povinnosť nahradiť trovy konania žalobcovi. Naopak, súd prvej inštancie v poradí druhým výrokom mal priznať žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % žalovanej voči žalobcovi. Súd prvej inštancie nedôvodne priznal dispozičnému procesnému úkonu (späťvzatiu žaloby) žalobcu väčšiu váhu ako povinnosti súdu ex offo skúmať v každom štádiu konania splnenia procesných podmienok, za ktorých môže konať. Skúmanie procesných podmienok podľa názoru žalovanej predchádza dispozičným úkonom žalobcu. Úkonu žalobcu (späťvzatie žaloby) nemal súd prvej inštancie priznať právne účinky a v dôsledku neúčinnosti procesného úkonu späťvzatia žaloby nebol súd oprávnený vrátiť žalobcovi časť súdneho poplatku výrokmi III. a IV.

2.2 Keď súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s princípom právnej istoty v obdobných prípadoch, najmä v otázke procesného zavinenia na zastavení konania v súvislosti s priznaním nároku na náhradu trov konania, znemožnil súd prvej inštancie žalovanej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čím je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku. Napádané rozhodnutie považuje žalovaná za arbitrárne.

2.3 Žalovaná navrhuje potvrdiť uznesenie súdu prvej inštancie v I. výroku, ale z iného právneho dôvodu, zmeniť II. výrok rozhodnutia tak, že žalovanej bude priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % a zrušiť výroky III. a IV. bez nutnosti v tejto časti vrátiť vec na ďalšie konanie a rozhodnutie súdu prvej inštancie, prípadne zrušiť uznesenie súdu prvej inštancie ako celok a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Žalovaná si uplatňuje nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Žalobkyňa navrhla potvrdiť uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne. Poukázala na to, že prílohou žaloby bolo aj rozhodnutie žalobcu o školnom, súd prvej inštancie teda mohol po postupe podľa § 161 ods. 1 C. s. p. rozhodnúť vo veci bez vydania platobného rozkazu zastavením konania. Ak by konajúci súd skúmal podmienky konania pred vydaním platobného rozkazu, trovy právneho zastúpenia na strane žalovanej by neboli vznikli.

3.1 Žalobca je oprávnený kedykoľvek za konania vziať späť žalobu až do meritórneho rozhodnutia sporu a v pomeroch strán sporu vzal žalobca späť žalobu v dôsledku faktického úkonu žalovanej, ktorým bola úhrada žalovanej istiny v celom rozsahu dňa 20. júna 2022. K úhrade došlo až po vydaní platobného rozkazu. Žalovaná nespochybňovala hmotnoprávnu povahu nároku, výhrada mala iba k spôsobu jeho uplatňovania. Úhradou istiny žalovanou stratilo ďalšie vedenie konania pre žalobcu

hospodársky význam, preto vzal žalobu späť a žiadal rozhodnúť o trovách konania podľa § 256 ods. 1 C. s. p. Súd však rozhodol o trovách konania podľa § 257 C. s. p. a žalobca považoval toto rozhodnutie za vecne správne, preto sa proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie neodvolal. Zastavenie konania podľa názoru žalobcu zavinila žalovaná svojím správaním, ktorá počas sporového konania splnila svoju povinnosť. Zavinenie na zastavení konania podľa § 256 C. s. p. sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Pojem procesné zavinenie je nevyhnutné vykladať komplexne a extenzívne. Za osobu, ktorá zavinila zastavenie konania je považovaný aj žalovaný, ktorý svoj dlh splnil po začatí sporu a vyvolal tým u žalobcu nevyhnutnosť späťvzatia podanej žaloby. Takto to vyplýva z judikatúry najvyšších súdnych autorít.

4. V ďalšom podaní doručenom Krajskému súdu v Banskej Bystrici 1. februára 2023 žalovaná neuvádza nič nové, iba opakuje dôvody odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie.

5. Na prejednanie odvolania žalovanej je podľa § 34 C. s. p. príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo procesnému rozhodnutiu o zastavení konania a súvisiacich výrokoch o trovách konania, z tohto dôvodu nebolo potrebné nariadiť vo veci odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1, 2 C. s. p. a odvolací súd prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

5.1 Žalovaná podala odvolanie proti všetkým výrokom uznesenia súdu prvej inštancie. Rozsahom odvolania je odvolací súd podľa § 379 C. s. p. viazaný a správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie môže skúmať iba z dôvodov uplatnených odvolateľom v odvolaní, ktorými je podľa § 380 ods. 1 C. s. p. viazaný a mimo nich prihliada iba na vady týkajúce sa procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Žalovaná v priebehu konania na súde prvej inštancie aj v odvolaní tvrdí existenciu vady týkajúcej sa procesných podmienok, ktorú odvolací súd v priebehu odvolacieho konania už pre rozhodnutie o veci samej riešiť nemusí z dôvodu, že konanie bolo zastavené a jej existencia ovplyvňuje iba rozhodnutie v závislých výrokoch o trovách konania.

6. Medzi subjekty oprávnené podať odvolanie zaraďuje Civilný sporový poriadok v § 359 stranu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

7. Rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje štyri výroky a za rozhodnutie v neprospech žalovanej zo štyroch výrokov považuje odvolací súd iba rozhodnutie v II. výroku o nároku strán sporu na náhradu trov konania v znení: žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva, pretože aj keď týmto výrokom nebola žalovanej uložená žiadna povinnosť, súd prvej inštancie tým vyjadril svoj názor aj na nárok na náhradu trov konania na strane žalovanej, ktorej podľa § 256 ods. 1 C. s. p. nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni nepriznal.

8. Úlohou odvolacieho súdu prv, než pristúpi k posudzovaniu dôvodnosti podaného odvolania z jeho vecnej stránky je posúdenie, či odvolateľ splnil všetky zákonom vyžadované podmienky, ktoré odvolaciemu súdu umožnia odvolanie meritórne prejednať. Ak by tomu tak nebolo, rozhodne o odmietnutí odvolania bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Podmienkami prípustnosti odvolania je spôsobilý predmet odvolania (§ 355 C.s.p.), zachovanie zákonnej lehoty na podanie odvolania (§ 362 C.s.p.), procesná legitímácia odvolateľa (§ 359 C.s.p.) a dodržanie zákonných náležitostí odvolania (§ 363 C.s.p.). Následkom absencie niektorej z uvedených podmienok prípustnosti odvolania je jeho odmietnutie. Osobou oprávnenou podať odvolanie (osobou, ktorej svedčí procesná legitímácia na podanie odvolania) je prioritne tá strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.); odvolanie podané oprávnenou osobou je podmienkou subjektívnej prípustnosti odvolania, ktorá je spojená s existenciou ujmy spôsobenej napadnutým rozhodnutím. Túto ujmu je potrebné ponímať výlučne z hľadiska procesného, pričom sa musí vychádzať z výroku rozhodnutia napadnutého odvolaní (podľa uznesenia NS SR sp. zn. 8Cdo/303/2019 z 23.09.2021). Výroky I., III. a IV. uznesenia súdu prvej inštancie nespôsobujú žalovanej žiadnu formálnu ani materiálnu ujmu, rozhodnutie v tejto časti žiadnym spôsobom nezhoršuje právne postavenie žalovanej, nezužuje jej nadobudnuté práva, neukladá sa nimi žalovanej žiadna povinnosť a zmenou či zrušením týchto výrokov nedosiahne žalovaná pre seba lepší procesný výsledok či výhodnejšie právne postavenie (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/130/2018 z 26.03.2019), preto žalovaná nie je subjektívne oprávnená podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zastavení konania o vrátení súdneho poplatku žalobcovi prostredníctvom Slovenskej pošty, a. s. Banská Bystrica.

9. Podľa § 386 písm. b) Civilného sporového poriadku odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

10. Odvolací súd podľa § 386 písm. b) Civilného sporového poriadku odmietol odvolanie žalovanej proti I., III. a IV. výroku napadnutého uznesenia ako podané neoprávnenou osobou.

11. Výrokom o trovách konania, ktorý vyjadruje názor súdu prvej inštancie, že žalovaná zavinila zastavenie konania a z tohto dôvodu jej nepriznal voči žalobcovi podľa § 256 ods. 1 C. s. p. nárok na náhradu trov konania, bolo zasiahnuté do práva žalovanej na náhradu trov konania, ktoré je súčasťou základného práva na súdnu ochranu. Vo vzťahu k tejto časti rozhodnutia žalovaná dôvodne uplatňuje odvolacie námietky podľa § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) Civilného sporového poriadku, čo viedlo odvolací súd k záveru o potrebe zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania podľa § 388 C. s. p. a nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu priznať žalovanej podľa § 262 ods. 1 a § 256 ods. 1 C. s. p. Naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) C. s. p. odvolací súd nevezhliadol. Rozhodnutím o trovách konania nebola žalovaná ukrátená o žiadne procesné práva.

12. Podľa § 256 ods. 1 C. s. p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

13. Žalovaná súhlasila so spôsobom rozhodnutia o veci samej - zastavením konania, namietala však právny dôvod, pre ktorý súd prvej inštancie konanie zastavil majúci vplyv na rozhodnutie súdu o nároku strán sporu na náhradu trov konania. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je podľa § 358 C. s. p. prípustné. Žalovaná ani nežiadala rozhodnúť o veci samej iným spôsobom než súd prvej inštancie. Pokiaľ vytyka právne posúdenie veci aj v časti zastavenia konania pre späťvzatie žaloby, tak len pre argumentačné zdôvodnenie svojho odvolania proti výroku o trovách konania. Odvolací súd rovnako len pre posúdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o trovách konania preskúmaval postup súdu prvej inštancie vo veci samej a porovnáva žalobný petit s výsledkom sporového konania. Obe strany sporu poukazujú na rozhodnutia najvyšších súdnych autorít, podľa ktorých je potrebné zavinenie na zastavení konania posudzovať iba z procesného hľadiska, avšak každý z nich si tento pojem vykladá vo svoj prospech, aby uspel aj s nárokom na náhradu trov konania.

14. Súd prvej inštancie uznal za dôvodnú argumentáciu žalovanej, že pred začatím súdneho konania mal žalobca k dispozícii exekučný titul na zaplatenie 600,- € titulom školného podľa zákona o vysokých školách, napriek tomu po doručení žaloby alebo po podaní odporu žalovanou, kde bola námietka nedostatku procesnej podmienky vznesená, neskúmal splnenie procesných podmienok, konanie nezastavil, ale po zrušení platobného rozkazu pristúpil k prejednaniu sporu. Žalobcu vyzval na vyjadrenie k odporu. Dňa 19.09.2022 doručil žalobca konajúcemu súdu písomné podanie, ktorým vzal žalobu v celom rozsahu späť s odôvodnením, že žalovaná svoj dlh dobrovoľne v celom rozsahu istiny 600,- € splnila a dlh zanikol pripísaním tejto sumy v prospech bankového účtu žalobcu dňa 20.06.2022. Súd prvej inštancie vzal za základe svojho rozhodnutia o trovách konania žalobcom tvrdený skutkový stav, že žalovaná po vydaní platobného rozkazu zaplatila žalovanú pohľadávku a k späťvzatiu žaloby dochádza z dôvodov pričítateľných žalovanej.

15. Nie je možné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že späťvzatie žaloby ako dispozičný procesný úkon žalobcu z hľadiska systematického usporiadania Civilného sporového poriadku predchádza skúmaniu procesných podmienok, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Späťvzatie žaloby umožňuje Civilný sporový poriadok v § 144, ktorý číselne predchádza § 161 o skúmaní procesných podmienok, to však neznamená, že súd nemusí skúmať splnenie procesných podmienok, za ktorých môže konať ihneď pri začatí konania. Konanie podľa § 156 C. s. p. začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia. Slovné spojenie „kedykoľvek počas konania“ v § 161 ods. 1 C. s. p. znamená iba to, že ak súd na začiatku konania nezistí nesplnenie procesnej podmienky, môže na jej nesplnenie prihliadnúť kedykoľvek počas konania.

16. Súčasťou príloh doručených súdu prvej inštancie spolu so žalobou bolo aj rozhodnutie dekana Trnavskej univerzity v Trnave zo 14.09.2021 vydané podľa § 28 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 14.09.2021, ktorým

podľa § 23 ods. 1 písm. c) zákona o vysokých školách v aktuálnom znení uložil žalovanej povinnosť vyplývajúcu jej z § 71 ods. 3 písm. b) zákona o vysokých školách uhrádzať školné spojené so štúdiom.

17. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 225/2019 z 20. augusta 2019 vyplýva, že pre účely rozhodnutia o trovách konania podľa § 256 ods. 1 C. s. p., ktorý je z obsahového hľadiska v podstate zhodný so skorším § 146 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok je nevyhnutné skúmať otázku miery zavinenia na späťvzatí žaloby a aj keď súd skúma iba procesné zavinenie na zastavení konania, nie je možné o procesnom zavinení na zastavení konania urobiť záver bez zodpovedania otázky, či bola žaloba podaná dôvodne. Odpoveď na otázku, či bola žaloba podaná dôvodne sa nevzťahuje na hmotnoprávnu dôvodnosť žaloby, ktorá sa pre účely ustálenia miery zavinenia na zastavení konania neskúma a neposudzuje, avšak je potrebné hlboko a dôsledne skúmať, z akých dôvodov bola podaná žaloba, aká aktivita bola vyvíjaná jednotlivými stranami sporu v priebehu konania a nie je možné pripísať mieru zavinenia na späťvzatí žaloby tej ktorej strane formalisticky, len na základe konkrétneho procesného úkonu bez vyjasnenia si, čo bolo podnetom na daný úkon.

18. Žalobca si bol vedomý, že žalovanej už uložil povinnosť zaplatiť školné za rok 2021/2022 rozhodnutím dekana V. X. a D. P. Trnavskej univerzity v Trnave zo 14.09.2021 podľa zákona o vysokých školách, napriek tomu podal na súd civilnú žalobu a nie návrh na vykonanie exekúcie. Správne žalovaná argumentovala v odvolaní, že rozhodnutie vysokej školy o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť školné je rozhodnutím právnickej osoby - vysokej školy, ktoré zakladá povinnosť fyzickej osoby v otázke školného a preto v prípade sporu sa o nich rozhoduje v správnom súdnictve, aj keď procesne nejde o konanie podľa správneho poriadku (podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 04.04.2017 sp. zn. 4Sžo/24/2016, na ktoré poukázala v odpore žalovaná). Názor, že rozhodnutie dekana fakulty vydané podľa § 23 ods. 1 písm. c) zákona o vysokých školách o právach a povinnostiach študentov vymenovaných v § 71 zákona o vysokých školách je rozhodnutím správneho orgánu, ktoré podlieha prieskumu v správnom súdnictve vyplýva aj z rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 24S/60/2020 z 28.04.2021. Z toho je vyvoditeľný záver o nedostatku právomoci všeobecného súdu rozhodovať spor medzi vysokou školou a študentom o školnom či iných právach a povinnostiach podľa § 71 zákona o vysokých školách, keď podľa § 3 C. s. p. súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Rozhodovanie o právach a povinnostiach študentov podľa § 71 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách je zverené orgánom vysokej školy.

19. Obstojí aj námietka žalovanej o existencii prekážky veci rozhodnutej podľa § 230 C. s. p., keď o jej povinnosti zaplatiť školné za konkrétne obdobie už bolo rozhodnuté právoplatným rozhodnutím správneho orgánu, ktoré je exekučným titulom.

20. Súd prvej inštancie opomenul povinnosť skúmať procesné podmienky, za ktorých môže vo veci konať a vo veci vydal platobný rozkaz dňa 27. mája 2022 doručený žalovanej 03.06.2022, ktorý napadla žalovaná odporom zo 17.06.2022 a následne podľa údajov poskytnutých žalobcom dňa 20. júna 2022 uhradila žalobcovi 600,- €.

21. Žalobca sa v tomto konaní domáhal od žalovanej zaplata sumy 600,- € spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 01.10.2021 do zaplata a náhrady trov konania vo výške 36,- € za zaplatený súdny poplatok z návrhu. Žalovaná popiera, že by plnila na základe súdom vydaného platobného rozkazu a tvrdí, že školné zaplatila na základe rozhodnutia žalobcu zo 14.09.2021 sp. zn. NDŠ-LVM/21-Bc. Vedomosť žalovanej o tomto rozhodnutí je preukázaná e-mailovou komunikáciou doloženou žalobcom, kde 10. novembra 2021 píše pracovníčka žalobcu žalovanej, že na základe rozhodnutia dekana fakulty je povinná uhradiť školné najneskôr do 30. septembra 2021, povinnosť úhrady školného nespĺnila a preto ju vyzýva k splneniu uloženej povinnosti a bola upozornená na možnosť odstúpiť rozhodnutie o školnom na vymáhanie. Z textu ďalšej správy zo 16.11.2021 vyplýva, že na výzvu o úhrade školného reagovala žalovaná žiadosťou o doručenie informácie o školnom.

21.1 Z časovej následnosti úkonov žalovanej je možné dospieť k záveru, že platobný rozkaz súdu prvej inštancie primäl žalovanú zaplatiť školné podľa rozhodnutia dekana fakulty zo 14.09.2021, nič to však nemení na závere o nedôvodne podanej žalobe žalobcom na Okresný súd Revúca dňa 08.04.2022, ktorá pri správnom postupe súdu prvej inštancie v zmysle Civilného sporového poriadku nemala byť súdom prvej inštancie vôbec prejednaná a nemalo byť rozhodnuté o žalobe platobným rozkazom,

ale zastavením konania pre nedostatok procesných podmienok. Nebyť súdom vydaného platobného rozkazu, žalovanej by žiadne trov konania nevznikli.

22. Po vyhodnotení všetkých relevantných skutočností dospel odvolací súd k názoru, že zavinenie na zastavení konania nie je možné pričítať žalovanej, i keď v priebehu súdneho konania uhradila pohľadávku, keď na jej úhradu už bola zaviazaná právoplatným rozhodnutím žalobcu, napriek tomu sa žalobca duplicitne domáhal uloženia takejto povinnosti v civilnom sporovom konaní. Analýza správania sa strán sporu viedla odvolací súd k záveru, že nárok na náhradu trov konania podľa § 256 ods. 1 C. s. p. vznikol žalovanej, pretože sa žalovaná nesprávala podľa žalobného nároku, od počiatku odmietala žalobu ako nedôvodnú a tak ako konštatoval súd prvej inštancie, aj žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej, úhradou pohľadávky 600,- € sledovala žalovaná vyhnúť sa exekučnému konaniu podľa rozhodnutia dekana fakulty.

23. Odvolací súd podľa § 388 C. s. p. zmenil uznesenie súdu prvej inštancie v II. výroku a nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalobcovi priznal žalovanej v rozsahu 100 %.

24. I keď odvolací súd sčasti odvolanie žalovanej odmietol, priznal žalovanej podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C. s. p. plnú náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi považujúc žalovanú za plne úspešnú aj v odvolacom konaní, keď svojím odvolaním dosiahla cieľ získať nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a ostatná argumentácia proti výrokom I., III. a IV., voči ktorým bolo odvolanie odmietnuté, slúžila len na podporu jej názoru, prečo nezavinila zastavenie konania.

25. O výške náhrady trov prvoinštančného aj odvolacieho konania bude rozhodovať súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 C. s. p., z tohto dôvodu je povinnosť zaplatiť náhradu trov konania na strane žalobcu viazaná na právoplatnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

26. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).